

Učitelj Žaba Meester Kikker 6+

pedagoško gradivo

avtorica mag. Barbara Hanuš

uvodna beseda.....	3
o filmu.....	3
filmografski podatki.....	3
o avtorici in nastajanju filma	4
vsebina	5
liki v filmu	7
izhodišča za pogovor o filmu	8
kako nastane film	8
Nizozemska	8
hišni ljubljenci	8
če bi bil/a žaba, bi	8
odnosi med starši in otroki	8
v Sitini šoli	10
čustva.....	10
naše skrivnosti	10

poklici.....	10
dodatne dejavnosti.....	11
govorni nastopi.....	11
življenje dvoživk.....	11
naravni krog prehranjevanja.....	11
varovanje okolja.....	11
Noetova barka.....	11
šolski praznik.....	11
umestitev v učni načrt.....	13
glasbene dejavnosti.....	13
likovne dejavnosti.....	13
igre vlog, jezik, slovenščina.....	13
spoznavanje okolja.....	13
razredna ura.....	13
v knjižnico in v kino.....	14

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

Kolofon | **Učitelj Žaba** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtorica: mag. Barbara Hanuš • Uredila: Barbara Kelbl • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo iz filma **Učitelj Žaba**: Fivia – VOJNIK / arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2016

uvodna beseda

Ali se človek lahko spremeni v žabo? Kaj pa v štokljo? Je to mogoče le v pravljicah ali se lahko zgodi tudi v šoli? Film **Učitelj Žaba** je prikupen, zabaven in mestoma napet, pritegnil pa bo zlasti otroke tik pred odhodom v šolo in v prvi triadi (pa tudi kako leto višje). V njem se namreč razkrije skrivnost učitelja Franca, ki se spreminja v žabo, in ravnatelja Štoklje, ki skladno s svojim imenom žabe žre. V središču zgodbe je deklica Sita, ki skupaj s prijateljem Petrom razkrije učiteljevo skrivnost, pa tudi skrivnosti tega, kaj je dober učitelj in zakaj otroci lahko svoje starše pogrešajo. V pedagoškem gradivu predstavljamo, kakšne pogovore in katere dejavnosti v vrtcu, šoli in doma spodbuja zgodba o nenavadnem učitelju.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Učitelj Žaba**

izvirni naslov **Meester Kikker**

država in leto nastanka Nizozemska, 2016

tehnični podatki DCP, barvni, 80 minut

jezik v nizozemščini s slovenskimi podnapisi in pripovedovanje v slovenščini

režija Anna van der Heide

scenarij Mieke de Jong

knjižna predloga Paul van Loon

fotografija Mark van Aller

montaža Michiel Reichwein

glasba Fons Merkies

igrajo Yenthe Bos, Nick Slokkers, Jeroen Spitzenberger, Georgina Verbaan, Paul Kooij

v slovenščini pripoveduje Špela Frlic

producenti Burny Bos, Tamara Bos, Eefje Smulders

distribucija FIVIA – Vojnik

festivali, nagrade Giffoni 2016

o avtorici in nastajanju filma

Anno van der Heide poznamo kot režiserko filma **Navihani Bram**, ki smo ga prikazali v Kinodvoru in si ga še vedno lahko ogledamo v šolskem programu. Sodelovala je tudi pri televizijskih otroških serijah in filmih, za film **MISSIEPOO16** pa je celo prejela nizozemsko nagrado za najboljši kratki film.

O filmu **Učitelj Žaba** je povedala: *»Obdobje čudežnega razmišljanja v otroštvu je tako kratko. Želela sem ustvariti svet, ki izhaja iz realnega, ter mu dodati malo tega čudežnega sveta, ki nas obdaja. Sveta, v katerem si je mogoče predstavljati, da se učitelj lahko spremeni v žabo.«*

In kako so posneli prizore z žabo in štorckljo?

»Na željo režiserke so v Angliji izdelali mehanično žabo, ki bi jo lahko uporabili za prizore bolj od daleč. Toda skoraj nikoli je nismo uporabili, ker je imel naš žabji trener tako čudovite živali! Mirne žabe, glasne žabe, skakajoče, kar koli smo potrebovali. /.../ Štorcklja je bila prava. Lutko smo uporabili le za bližnje posnetke. Pisatelj Paul van Loon je v knjigi, po kateri je film posnet, posebej poudaril, da gre za črno štorckljo – da spominja na vilinca. Malo smo ga razočarali, saj so črne štorcklje preveč sramežljive, da bi lahko z njimi snemali. Uporabili smo navadno štorckljo, kar vseeno ni bila lahka naloga: vedno moraš čakati in videti, ali bo naredila tisto, kar si želiš.« - Burny Bos, producent

»Del prizorov spreminjanja v žabo smo dejansko posneli z uporabo maske, nekaj pa smo jih priredili tudi računalniško. Računalniške podobe so sicer uporabne, včasih pa vseeno težje izvedljive, ker so lahko dražje. Snemanje ptic je na primer lažje izvedljivo kot računalniško oblikovanje perja, ki se vedno giblje. Tudi otrokom je težje snemati pred zelenim platnom kot pa s pravo žabo. Zgodba govori o povezavi med otroki in živalmi, kar je mladim igralcem precej lažje odigrati s pravimi živalmi. /.../

Žab ni mogoče trenirati, lahko pa ustvariš okoliščine, v katerih se vedejo, kot želiš. Imeli smo kar 25 različnih žab, vsaka je imela svoje lastnosti, žabji trener Rogier pa je skrbel, da so bile med sabo ločene. Avstralsko drevesno žabo, staro dve leti, smo uporabili za skakajočo akcijo, štiriletnico za bližnje posnetke in dvanajstletno staro za prizore, kjer mora biti žaba čisto pri miru.« - Anna van der Heide, režiserka

»Žabo sem morala držati v rokah, kar sploh ni bilo strašno, saj je bila zelo prikupna. Me je pa za sekundo vseeno spomnila na pošast. Nič ne bi imela proti žabi kot domači živali.« - Yenthe Bos, v filmu igra Sito

In še ena zanimivost: igralka Georgina Verbaan, ki v filmu **Učitelj Žaba** igra mamo, je igrala mame tudi v filmih **Žabe in paglavci** in **Jakec naroči bratca**.

vseбина

V uvodnem prizoru vidimo deklico Sito, ki želi ujeti žabo. Pripraviti mora govorni nastop, odločila se je, da bo govorila o žabah. Učitelja želi presenetiti z živo žabo.

Sitina mama je živinozdravnica. Ves čas dela in ne utegne popraviti zračnice na Sitinem kolesu, zato mora Sita v šolo peš. Ko sreča učitelja Franca, jo ta kar na krmilu svojega kolesa pelje do šole. Ob Sitinem govornem nastopu je učitelju neprijetno in Sita ga vpraša, ali se boji žab. Opazimo, da se njegove roke spreminjajo v krake. Nenadoma zapusti razred.

Sita pove mami, kaj se je zgodilo, a jo prosi, naj tega na roditeljskem sestanku ne omeni. Mama se roditeljskega sestanka sploh ne udeleži, Sita gre na sestanek namesto nje. Dogovarjajo se, kako bodo praznovali stoletnico šole. Starši pripovedujejo, katero hrano bodo prinesli. Sita v maminem imenu obljubi, da bo spekla kolač, čeprav ve, da mama ne zna peči slaščic.

Na sestanku se tudi dogovorijo, da bodo stoletnico šole praznovali na Noetovi barki, otroci se bodo oblekli v živali. Sita si želi, da bi bila žaba, a se učitelj ne strinja. Zaupa ji, da je on videti kot običajen učitelj, a se včasih spremeni v žabo. Pove ji, da se tega ne sramuje, da je ponosen, ker lahko skoči pet metrov daleč. Sito prosi, naj tega nikomur ne izda, saj bi mislili, da tak človek ne more biti dober učitelj. Sita se sprašuje, ali je nekdo res lahko enkrat človek, drugič pa žaba. Učitelja zasleduje, skrivnost zaupa sošolcu Petru, on pa jo pove drugim. V razredu začnejo regljati in učitelj se spremeni v žabo. Takrat stopi v razred novi ravnatelj, njegovo ime je Štorklja. Pravi, da so žabe nižja vrsta, želi jo pohoditi. Sita učitelja reši, ko žabi omogoči beg skozi okno. Učenci se sprašujejo, kako bo žaba spet postala učitelj. Sita žabo poljubi, a to ne pomaga. Žaba ostane na policiški šolske klopi, Sita in Peter pa sprašujeta mamo, kaj žabe jedo. Ponoči odideta do šole, Peter pomaga Siti, da prepleza ograjo, in žabi odnese muho.

Zjutraj je učitelj pred šolo, Siti se zahvali za muho, učencem pa pojasni, da se je znal spremeniti v žabo že pri štirih letih. To lastnost je podedoval, imeli so jo tudi njegov oče, dedek in pradedek. Pravi, da je življenje žabe zabavno, a tudi nevarno, saj ga lahko poje štorklja. Če se hoče spremeniti iz žabe v človeka, mora pojesti muho, zato Peter pravi, da bo odslej v šolo vedno nosil muho. Naslednjič se učitelj spremeni v žabo, ko mu sodelavka Frances omeni restavracijo, kjer strežejo žabje krake. Peter ima pripravljeno muho, a muha odleti in treba je ujeti novo.

Ravnatelj Štorklja pride k Sitini mami v ordinacijo, ustavi se pred kletko, v kateri je štorklja.

Naslednji dan na poti v šolo Sita in Peter ob mlaki najdeta učiteljevo kolo. Učitelj pride iz mlake strgan in moker. Pove, da je šel prejšnji večer z žabjimi prijatelji ven; preživeli so zabaven večer regljanja in skokov. Pa je prišla štorklja, pojedla je dve žabi in skoraj bi tudi njega. Pes jo je pregнал, on pa je noč preživel na dnu mlake. Učitelj pride k pouku prepozno, ravnatelj si to zapiše. Vidimo, da ima tudi ravnatelj svojo skrivnost: ponoči se pretihotapi k štorklji v mamino ordinacijo.

Učitelj pove učencem, da si ravnatelj zapisuje vse njegove prekrške in da bo ob naslednji

napaki odpuščen. Sita in Peter v ravnateljavi pisarni iščeta zvezek, v katerem so zapisani prekrški. Takrat prileti v pisarno štorklja. Sita želi posvariti učitelja, on pa preživlja popoldne z učiteljico Frances. Sita ga vztrajno moti; ko ne dobi njegove pozornosti, začne regljati, da se učitelj spremeni v žabo. Tako ga lahko nese domov. Z žabo – učiteljem se igra kot s punčkami. Ko gre po vodo, da bi žaba plavala, učitelj požre muho in se spremeni v človeka. Pove ji, da je šla tokrat predaleč, saj ga je ugrabila. Sita mu obljubi, da tega ne bo naredila nikoli več.

Naslednji dan je dan praznovanja. Siti je težko, zato se zlaže, da je bolna in ne more v šolo. Skozi okno vidi ravnatelja. Opazi, da z njega odpadajo peresa. Sledi mu in vidi, da gre v mamino ambulanto do kletke s štorkljo. Tam se tudi sam spremeni v štorkljo.

Sitina mama učitelju pove, da ima Sita bujno domišljijo – misli, da se učitelj lahko spremeni v žabo. Ko omeni žabo, se učitelj res spremeni. Štorklja-ravnatelj odleti proti šoli, prileti v prostor, kjer pripravljajo zabavo, in tam je tudi učitelj-žaba. Učitelj je v nevarnosti, treba ga je rešiti. Štorkljo zaprejo v kletko, žabi dajo muho, da se spremeni v učitelja. Sita vidi, da je učitelj zaljubljen v učiteljico Frances in spet pokaže svoje ljubosumje. Mami pove, kako težko ji je, ker je ni nikoli doma. Mama ji obljubi, da se bo spremenila. Živali, ki jih zdravi, so pomembne, a Sita je najpomembnejša.

Praznovanje se začne, vsi veselo rajajo na Noetovi barki.

liki v filmu

Sita

Sita je edinka. Njena mama je redko doma in Sita mora prevzeti skrb za gospodinjstvo. Sama opravlja vse šolske obveznosti, celo na roditeljski sestanek gre namesto mame. Rada pomaga, skrbi za živali, tudi učitelju želi pomagati. Pokaže svoja čustva, tudi ljubosumnost.

Sitina mama

Sitina mama je živinozdravnica. Delo ji veliko pomeni, vedno se odzove na prošnje za pomoč živalim, za hčerko pa nima časa.

Učitelj Franc

Franc je nenavaden učitelj. Že v uvodnem prizoru na poti v šolo vidimo, da ima z učenci zelo sproščen odnos. V sebi skriva veliko skrivnost.

Učiteljica Frances

Frances je zaljubljena v Franca. Preden lahko drug drugemu pokažeta svoja čustva, pa morata premagati več nesporazumov.

Ravnatelj Štorklja

Ravnatelj je zelo strog in skrbno beleži prekrške učencev, pa tudi učiteljev. Tako kot učitelj Franc ima tudi on nenavadno sposobnost. Ravnateljevo ime ni naključno – štorklje so naravni sovražniki žab in ravnatelj hoče, da bi učitelj Franc zapustil šolo.

Peter

Peter je Sitin sošolec. Pogosto ji pomaga.

izhodišča za pogovor o filmu

kako nastane film

Kdo vse sodeluje pri nastajanju filma? Kaj delajo režiser, scenarist, kostumograf, scenograf? Kaj mislite, kako so izbrali igralce za film **Učitelj Žaba**? Kateri igralec je imel še posebej zahtevno nalogo? Kako so prikazali preobrazbi učitelja v žabo in ravnatelja v štokljo? Preberite režiserkina in producentova pojasnila v poglavju *O avtorici in nastajanju filma*.

Nizozemska

Film je posnet na Nizozemskem. Kakšna je pokrajina? Poiščimo Nizozemsko na zemljevidu. S čim gredo otroci v šolo? Kako je urejena pot čez kanal? Na Nizozemskem je kolo zelo pomembno prevozno sredstvo. Katere so prednosti vožnje s kolesom? Ali se tudi mi lahko peljemo v šolo s kolesom?

hišni ljubljenci

Katere živali smo opazili v uvodnem prizoru filma? Po čem sklepamo, da ima Sita rada živali? Kako pokaže odgovoren odnos do vseh živih bitij? Kako se njena mama pogovarja z živalmi? Kdo od nas ima doma hišne ljubljence? Kako moramo skrbeti za živali? Katerih živali ne bi želeli imeti doma? Sita je učitelja vprašala, ali se boji žab. Katerih živali se bojimo mi? Ali bi prijeli žabo v roko? Ko se učitelj spremeni v žabo, ga mora Sita zaščititi. Režiserka filma je dejala, da jo je v zgodbi pritegnil prav ta vidik, ki kaže, kako zelo ranljive so živali v našem človeškem svetu. Se s tem strinjate?

če bi bil/a žaba, bi ...

Kakšno bi bilo naše življenje, če bi se lahko spremenili v živali? Kako bi se gibali, oglašali, kaj bi jedli, s kom bi se družili? Zamislimo si, kako bi bilo, če bi bili žabe ali druge živali. Povejmo, napišimo, narišimo, odigramo prizor.

odnosi med starši in otroki

Sita živi sama z mamo, pri sošolcu Petru pa je vedno živahno, saj ima veliko bratov. Katere so prednosti in pomanjkljivosti življenja edincev? Kakšne so družine pri učencih v našem

razredu?

Zakaj mora Sita skrbeti za gospodinjstvo? Ali smo opazili, da mora poskrbeti celo za mamino malico?

Zakaj si je Sita želela, da bi mama spekla kolač, in je kupljeni kolač vrgla v smeti? Kaj imamo raje mi – kupljene tortice ali doma narejene slaščice?

Kako so razdeljena domača opravila pri nas?

Kdaj opazimo, da so naši starši preobremenjeni?

Mama Siti ne verjame, da je učitelj res žaba. Se je tudi nam že zgodilo, da nam odrasli niso verjeli?

Zakaj je Sita jezna na mamo? Kako ji pokaže, da jo pogreša?

Kako mi povemo staršem, da bi želeli več časa preživeti z njimi?

Kako pa nam starši pokažejo, da smo zanje pomembni?

Se vam zdi, da se film konča dobro tudi za Sito in mamo? Kaj mama obljubi Siti?

Sitinega očeta v filmu ne vidimo. Kje mislite, da je – zakaj ga ni? Se tudi naše družine razlikujejo? Opišimo, kako zelo različno so lahko sestavljene.

Sita se naveže na učitelja. Imamo tudi mi kakega odraslega, ki nam je zelo pomemben, čeprav ni naš starš? Dedek, babica, teta, stric, učitelj, prijatelj, sosed ...?

v Sitini šoli

Po čem sklepamo, da ima učitelj Franc učence zelo rad? Ali so podobni odnosi med učitelji in učenci tudi na naši šoli?

Ali imajo tudi učenci radi učitelja Franca? Zakaj? Je bil všeč tudi vam? Kakšen je za vas dober učitelj?

S katerimi besedami bi opisali ravnatelja? Zakaj ne mara učitelja Franca? V čem sta si različna?

Kaj je naloga ravnatelja? Kaj bi lahko storil/a ravnatelj/ica naše šole, da bi bila šola lepša?

Zakaj se Sita zlaže, da je bolna in ne more v šolo? Ste se tudi vi že kdaj zlagali, ko ste hoteli ostati doma?

čustva

Kako Sita izraža, kaj čuti? Kdaj je vesela, jezna, zaskrbljena, ljubosumna, kdaj jo je strah in kdaj pokaže svoj pogum? Zakaj je ljubosumna? Ali je ravnala prav, da je učitelja zvabila stran od učiteljice Frances?

Kdaj smo mi žalostni, prestrašeni, jezni? Poiščimo primer ljubosumja med prijatelji. Ali je prav, da želimo, da bi bil nekdo le naš prijatelj, in mu ne dovolimo, da bi se družil z drugimi?

Brez besed, le z mimiko in govorico telesa izražajmo različna čustva. Razdelimo se v dve skupini. Prva skupina zapusti razred, druga se dogovori, katero čustvo bo prikazala. Ko se prva skupina vrne v razred, mora povedati, kaj izraža mimika učencev druge skupine.

naše skrivnosti

Sita je Petru povedala, kaj ji je zaupal učitelj Franc. Peter je obljubil, da tega ne bo povedal drugim učencem, a obljube ni držal. Zakaj je ni držal? Ali je Sita vseeno ostala njegova prijateljica? Kako se počutimo, če nekdo zlorabi naše zaupanje?

Učitelj Franc skriva veliko skrivnost. Zakaj ne želi, da bi vsi izvedeli, da se lahko spremeni v žabo? Vsak naj pri sebi razmisli, katere svoje lastnosti želi skriti pred vrstniki. Komu lahko zaupa?

Naše skrivnosti so lahko majhne. Tako Sita ve, da njena mama ne zna peči slaščic, a obljubi, da bo za šolsko praznovanje spekla kolač. Zakaj da tako obljubo?

poklici

Franc je učitelj, Sitina mama je živinozdravnica. Katera je sopomenka besede živinozdravnica?

Kaj delajo živinozdravniki?

Pripovedujmo o poklicih naših staršev. Kaj pa bi radi postali mi?

dodatne dejavnosti

govorni nastopi

Sita se pripravlja na govorni nastop. V angleščini to imenujejo *show-and-tell*. Kaj pomenita besedi *show* in *tell*? Kaj je najpomembnejše pri govornem nastopu? S čim pritegnemo pozornost poslušalcev? Na kaj moramo biti pozorni, ko pripovedujemo?

Razdelimo si teme in pripravimo govorne nastope. Drug drugega opozorimo, kaj bi pri govornem nastopu lahko izboljšali.

življenje dvoživk

Poznamo več kot 2500 vrst žab in krastač. Kaj vemo o njih? Kako se žabe premikajo? Kako se oglašajo? S čim se prehranjujejo? Kako ujamejo svoj plen? Poiščimo podatke o dvoživkah v poučnih knjigah in na spletnih straneh ter pripravimo plakate.

Narišimo razvoj žabe od žabjega mresta do žabe.

naravni krog prehranjevanja

Sita v mamini ordinaciji opazuje štokljo. Pravi ji, da je morilka. Mama jo spomni na naravni krog prehranjevanja. Narišimo krog, pomagajmo si s poučnimi knjigami.

varovanje okolja

Žabe živijo na kopnem in v vodi, zato so močno ogrožene zaradi umetnih gnojil, pesticidov in drugih strupov. Kako varujemo okolje?

Žabe prezimijo na kopnem, spomladi pa se odpravijo do stoječih vod, kjer odložijo jajčeca. Na svoji poti do mrestišč včasih prehodijo več kilometrov, pri tem pogosto prečkajo poti in ceste, po katerih vozijo avtomobili. Kaj lahko storimo, da bi avtomobilisti povozili manj žab?

Pred mnogimi stoletji so ljudje verjeli, da žabe in krastače prinašajo srečo, in če so katero ubili, je to pomenilo nesrečo. Morda je verovanje povezano s tem, da žabe vedno živijo v bližini vode, voda pa je dragocen naravni vir.

Noetova barka

Učitelj Franc je za praznovanje stoletnice šole pripravil rajanje na Noetovi barki. Ali poznamo zgodbo o Noetovi barki? Katere živali je zbral Noe? Zakaj jih je zbral?

Razmišljajmo o pomenu biotske raznovrstnosti.

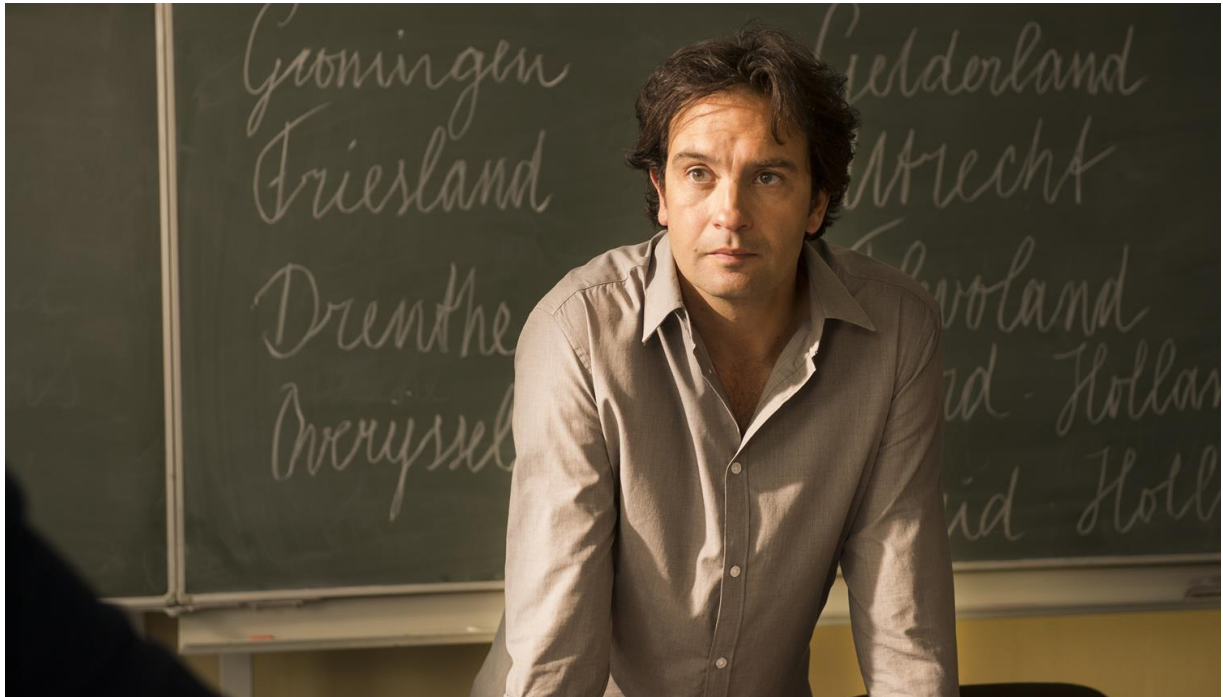
šolski praznik

Na roditeljskem sestanku je učitelj predstavil svojo zamisel za praznovanje stoletnice šole:

pripravili bodo Noetovo barko, ki bo plula po kanalu, otroci bodo živali.

Katere praznike praznujemo na naši šoli? Kako jih praznujemo?

Zamislimo si nenavadno praznovanje stoletnice šole. Razdelimo se v skupine in se odločimo, kje bi praznovali, kako bi okrasili prostor, kakšen program bi pripravili, kaj bi jedli in pili.

umestitev v učni načrt

glasbene dejavnosti

Izdelajmo žabico – inštrument, ki oponaša regljanje

V knjižici iz Zbirke Kinobalon *Žabe in paglavci*, ki jo najdemo na spletni strani http://www.kinodvor.org/media/zabe.in.paglavci_web.pdf, je prikazan postopek izdelave preprostega, a zanimivega inštrumenta, ki oponaša regljanje žabic. V knjižici najdemo tudi druge »žabje« zanimivosti.

likovne dejavnosti

Preobrazbi učitelja v žabo in ravnatelja v štokljo narišimo v več sličicah. Izberimo si še druge živali. Najprej narišimo dečka ali deklico, potem pa v sličicah predstavimo, kako se spreminja v ptico, medveda, veverico, ribo, psa, slona, žirafa, opico ...

Iz papirja z zgibanjem izdelajmo žabe. Z našimi žabami lahko priredimo tekme v skakanju.

igre vlog, jezik, slovenščina

Z žabami, ki smo jih naredili iz papirja, uprizorimo pogovor žabcev, regic, kvakic ...

Preskusimo se v kreativnem pisanju. Pišimo »Bil/a sem žaba«. Kako smo videli svet, ko smo ga opazovali iz žabje perspektive?

Naučimo se Stritarjevo pesem *Žabja svatba* in Župančičevo *Žabe*.

Pesmi se naučimo zapeti. Spremljajmo jih z malimi inštrumenti.

Ali smo bili že kdaj pri živinozdravniku? Zamislimo si, da smo k živinozdravniku pripeljali bolno žival. Zaigramo prizor.

Ali poznamo zgodbe o živinozdravnikih dr. Dolittlu in dr. Jojboliju? Oba sta se naučila živalskega jezika. Zamislimo si, da se tudi mi lahko pogovarjamo z živalmi. Kaj bi nam povedali konji, sloni, papagaji, kače, ptice ...? Pogovor napišimo ali narišimo kot strip.

spoznavanje okolja

Odpravimo se k mlaki. Katere živali in rastline lahko opazujemo?

Paglavcev ne nosimo v šolo, raje večkrat obiščimo mlako in opazujemo, kaj se je spremenilo. Učencem povejmo, da so žabe in krastače koristne, saj se hranijo z mnogimi škodljivci, ki uničujejo vrtno rastline.

Spoznavajmo življenje dvoživk, delo veterinarja in različne poklice.

razredna ura

Pogovarjajmo se o odnosih v razredu in v družini ter o odgovornem odnosu do živali.

v knjižnico in v kino

Film je posnet po knjižni uspešnici Paula van Loona, knjiga ni dosegljiva v slovenskih knjižnicah in ni prevedena. Smo si pa v Kinodvoru lahko ogledali še en film po njegovem romanu: **Mali volkodlak Dolfi** (2011). Tudi ta film je še vedno na voljo za šolske ogleda, na voljo pa je tudi pedagoško gradivo.

V programu Kinobalon od leta 2010 igra tudi film **Žabe in paglavci**, v knjižni zbirki Kinobalon pa je izšla knjižica *Žabe in paglavci*. V gradivu, ki je objavljeno na spletni strani http://www.kinodvor.org/media/zabe_in_paglavci_pg.pdf, najdete tudi veliko naravoslovnih podatkov.

Poiščimo leposlovne in poučne knjige. Oglejmo si cicivesološki plakat *Žabe in žabice* (Ciciban, september 2009), prva stran plakata je naravoslovna, druga leposlovna.

naravoslovna dela

Preberimo podatke o življenju dvoživk v knjigah *Plazilci in žabe* (Mladinska knjiga, 2014), *Dvoživke* (Barry Clarke, Pomurska založba, 1997) in *Kaj je dvoživka* (Robert Snedden, DZS, 1996).

Poslušajmo zvočni cede *Slovenske žabe*. Predstavljeni so zvoki **13 vrst žab**, ene **žuželčje** in dveh **ptičjih vrst**. Celotna dolžina posnetkov je 61' 50". Cedeju je priložena knjižica s šestnajstimi stranmi komentarja, izdal ga je Prirodoslovni muzej Slovenije. Avtor posnetkov in besedila je **dr. Tomi Trilar**.

leposlovje

žabe v pravljicah, pesmih, filmih

Prav gotovo poznamo pravljico *Žabji kralj*. Kaj se mora zgoditi, da se žaba spremeni v princa? Primerjajmo odnos najmlajše kraljične do žabe s Sitinim odnosom do žab.

Kaj pa se je zgodilo Juretu v pravljici Saše Vegri *Jure kvak-kvak*? Zakaj se je spremenil v žabo?

Znani lik iz pravljic je Žabec, ki ga ustvarja nizozemski umetnik Max Velthuijs. Tudi v slovenščini je izšlo več slikanic o njem: *Žaba je žaba*, *Žabec in tujec*, *Zaljubljeni Žabec* ... Zabavna sta tudi Regec in Kvakec (v starejših prevodih Regica in Skokica), o njiju piše Arnold Lobel – izšle so slikanice *Najboljša prijateljca*, *Za vse čase*, *Vedno skupaj*, *Konec dober, vse dobro*.

Žabe lahko hodijo tudi v šolo. Preberimo slikanico Tereze Žerdin *Žabja šola*.

Kaj pa če se v žabjem kraljestvu žaba spremeni v deklico? O tem govori pravljica Ifigenije Simonović *Poljub za princeso Kvakico*.

Ali poznamo slovensko ljudsko pravljico *Podkovana žaba*? Poiščimo jo v berilu *V ozvezdju besed 4* (DZS, 2016), tam najdemo tudi navodila za izdelavo žab iz papirnatih vrečk.

Poiščemo lahko še naslednje pravljice: indijanska *Krastača in miš* (Ciciban, marec 2005, in v

Kinobalonovi knjižici *Žabe in paglavci*), amurska *Žabica in miška* (Ciciban, maj 2008), nanajska *Uboga žabica* (Cicido, februar 2007), masajska pripoved iz vzhodne Afrike *Gosenica in odmev* (Cicido, september 2003).

Poleg znanih pesmi Otona Župančiča *Žabe* in Josipa Stritarja *Žabja svatba* so za deklamiranje primerne še naslednje pesmi o žabah: *Kaj dela žabica* (Jože Šmit), *En majhen mož* (napisala Anja Štefan, Cicido, september 2009), *Črna žaba ropota* (napisala Anja Štefan, Cicido, junij 2005), *Sladoled* (napisala Anja Štefan, Cicido, junij 2006), *Žabica na gugalnici* (napisala Barbara Gregorič Gorenc, Ciciban, april 2004), *Žabja izštevanka* (napisala Slavica Remškar, Cicido, junij 2001).

Klasično je besedilo slovenskega realista Frana Erjavca *Žabe*.

V filmu **Žabe in paglavci** šestletni Max išče žabji mrest.

Film **Princesa in žabec** je Disneyjeva različica *Žabjega kralja*, dogaja se v New Orleansu, v žabo se spremenita princ Naveen in tudi deklica Tiana. Ljubezen premaga vse nevarnosti. Za film je značilna ročna animacija.

živinozdravniki

Zgodbe o živinozdravnikih, ki se znata sporazumevati z živalmi, beremo v knjigah *Zgodba o doktorju Dolittlu* (napisal Hugh Lofting, Mladinska knjiga, 2006) in *Doktor Jojboli* (napisal Kornej Čukovski, Mladinska knjiga, 1986). Knjigi v razredu berimo v nadaljevanjih, vsak dan eno poglavje.

O dogodivščinah doktorja Dolittla je posnet tudi film.

Ali poznamo zgodbe Dima Zupana o psu Hektorju? V knjigi *Hektor in zrela hruška* je opisan Hektorjev obisk veterinarja. Poiščimo ta odlomek in ga preberimo.

Noetova barka

Oglejmo si slikanico *Noetova barka* (napisala Andrea Petrlik Huseinović, Karantanija, 2011).

preobrazbe

V filmu **Učitelj Žaba** smo videli, kako se je učitelj spremenil v žabo, ravnatelj pa v štokljo.

Ali poznamo še kakšno zgodbo o tem, kako se je človek spremenil v žival?

Ali smo že prebrali pravljici *Janček Ježek* in *Lepotica in zver*?

Odrasli pomislimo na Kafkovo delo *Preobrazba*, psihoanalitiki pa so o tej temi napisali več študij – znane so tudi analize pravljice *Žabji kralj*. Kraljičin gnus do žabe predstavlja njen strah pred spolnostjo. Analitiki pravijo, da je njenega otroštva konec, ko ji pade žoga v globok tolmun, zato je to pravljica o dozorevanju. Kraljična mora izpolniti obljubo in sprejeti obveznosti odrasle osebe.

Zanimivo je, da se Siti žabe ne gnusijo, v nasprotju z razvajeno kraljično pa je prikazana kot oseba, ki zna prevzemati odgovornost – tudi za obveznosti, ki bi jih morali opraviti odrasli.

Različica pravljice *Žabji kralj*, ki sta jo zapisala brata Grimm, je prvič izšla leta 1815, pravljica pa naj bi nastala že v 13. stoletju.

V starem Egiptu so bile žabe simbol novega življenja in vstajenja, morda zato, ker žaba v zgodnjih fazah življenja večkrat povsem spremeni obliko.

Zabavna zgodba o živali, ki ni bila zadovoljna s svojo podobo in se je želela ves čas spreminjati, je slikanica *Abu, mali slon* (napisal Thomas Brezina, Mohorjeva založba, 2003). Oglejmo si jo, bodimo pozorni, kako so z ilustracijami v knjigi prikazane spremembe.

šolske dogodivščine

Film **Učitelj Žaba** nam pokaže pouk v nizozemski šoli. Režiserka filma Anna van der Heide je posnela tudi film **Navihani Bram**, v katerem prav tako spoznamo nizozemske šole. Številni filmi in knjige za otroke se dogajajo v šoli.

Preberimo knjigi *Franceve šolske dogodivščine* (Christine Nostlinger) ter *Nikec gre spet v šolo* (Gosciny in Sempe), odlomek knjige Pika Nogavička, v katerem Pika pride k pouku, in druge. Poudarek je na opisu otroških literarnih likov, opazujemo pa lahko tudi podobe učiteljev. Primerjajmo učitelje iz različnih literarnih del in filmov, ki jih poznamo.

